

Forssan kaupungin jätelautakunnalle

Lausunto jätemaksutaksaluonnoksesta 1.1.2026 alkaen

Kunnan tekninen lautakunta on valtuuttanut viranhaltijan antamaan kunnan lausunnon Forssan kaupungin jätelautakunnan toimialueen jätemaksutaksaluonnoksesta vuodelle 2026. Valtuutus perustuu Akaan kaupungin 1.6.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 21 §:n 10 kohtaan.

Kiitämme lausuntopyynnöstä. Lausunto annetaan seuraavin huomioin.

Lausuntoajan riittävyys

Lausuntopyyntö on päivätty 20.11.2025 ja lausunnot on pyydetty toimittamaan 3.12.2025 mennessä. Lausuntopyyntö liitteineen saapui kunnalle teknisen lautakunnan kokouspäivänä, eikä näin lyhyt lausuntoaika mahdollistanut asian käsittelyä toimitilimessä. Seuraava teknisen lautakunnan kokous on vasta 17.12., lausuntoajan jo umpeuduttua.

Kunta pitää tärkeänä todeta, että näin tiukka aikataulu käytännössä estää lautakuntakäsittelyn ja kaventaa kuntien todellisia vaikutusmahdollisuuksia jätemaksutaksan valmistelussa. Kunta toivoo, että jatkossa lausuntopyynnot toimitetaan siten, että kunnilla on mahdollisuus käsitellä asia vähintään yhdessä lautakunnan kokouksessa ennen määräajan päättymistä.

Aiemmin pyydetty selvitys kustannuksista

Tekninen lautakunta on vuoden 2025 jätemaksutaksaa koskevassa lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Teknisellä lautakunnalla ei ole lausuttavaa 2025 vuoden jätemaksutaksoista, mutta Forssan kaupungin jätelautakunnalta pyydetään tarkempi selvitys hintojen noususta, toteutuneista kustannuksista ja kerätyistä maksuista.”

Pyydettyä tarkempaa selvitystä ei ole kuluneen vuoden aikana toimitettu lautakunnalle. Kunta pitää tätä valitettavana, koska ilman riittäviä taustatietoja on vaikea arvioida, ovatko ehdotetut maksut jätelain 78–81 §:n edellyttämällä tavalla kustannusvastaavia ja kohtuullisia.

Kunta ymmärtää, että tarkemman kustannus selvityksen laatiminen kuuluu ensisijaisesti Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:lle eikä jätelautakunnalle, mutta toiminnot nivoutuvat tiiviisti yhteen, ja jätelautakunta voisi edellyttää laajempaa avausta niistä lähtötietomateriaaleista, joiden pohjalta maksuja valmistellaan.

Tarve selkeämmälle kustannusrakenteen avaamiselle

Jätemaksutaksan tekstiosassa todetaan, että perusmaksulla kerätty jätemaksukertymä ja sen käyttö ovat nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla sekä Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n vuosikertomuksessa.

Lisäksi jätelautakunnan pöytäkirjanotteessa 12.11.2025 § 44 on kuvattu keskeisimmät muutokset taksaan prosentuaalisina korotuksina sekä yleisenä toteamuksena kustannustason noususta.

Tekninen lautakunta katsoo, että nämä tiedot eivät vielä anna riittävän selkeää kuvaa maksujen taustalla olevasta kustannusrakenteesta ja kustannusten seurannasta. Lautakunta pyytää, että jatkossa

- jätetaksaluonnoksen ja lausuntopyynnön liitteenä toimitetaan erillinen luottamuksellinen seloste jätehuollon kokonaiskustannuksista ja niiden jakautumisesta keskeisiin kulueriin (esim. keräys- ja kuljetuspalvelut, käsittely- ja loppusijoituskustannukset, jäteasemien ja aluekeräyspisteiden ylläpito, neuvonta, hallinto ja viranomaistoiminta);
- esitetään kustannusten kehitys edelliseen taksakauteen nähden sekä euromääräisesti että prosentteina ja tuodaan esille keskeiset korotusten tai mahdollisten alennusten syyt (esimerkiksi käsittelysopimusten muutokset, kuljetusurakoiden hinnat, investoinnit tai lainsäädännön muutokset);
- kuvataan, miten perusmaksulla katettavat kustannukset on rajattu ja miten perusmaksukertymää ja muita tuloja seurataan erillään, jotta voidaan osoittaa, ettei jätemaksukertymä ylitä jätelain mukaista kustannusvastaavuutta ja kohtuullista tuottoa pääomalle; sekä
- mahdollisuuksien mukaan tuodaan esiin myös alue- tai kuntatasoista koottua tietoa kustannuksista ja niiden kehityksestä.

Lautakunta korostaa, ettei sen tarkoituksena ole saada yksityiskohtaista yhtiö- tai sopimuskohtaista tietoa, vaan riittävä ja ymmärrettävä yleiskuva kustannusten muodostumisesta ja seurannasta. Tällainen seloste parantaisi kuntien päätöksenteon edellytyksiä.

Edellä mainitut erittelyt voitaisiin toimittaa kuntaomistajille kirjallisesti luottamuksellisena tietona vain sisäiseen käyttöön tukemaan päätöksentekoa. Mahdollista on myös, että yhtiön edustaja tulee esittelemään asiaa kuntaomistajille samalla tavoin kuin se esitellään kuntien edustajille yhtiön hallituksessa.

Taksaluonnoksen sisältöä koskevat huomiot

Tämän lausuntokierroksen erittäin rajoitetun aikataulun sekä edellä kuvatun puutteellisen kustannustiedon vuoksi kunnalla ei ole yksityiskohtaista lausuttavaa taksaluonnoksen yksittäisistä maksueristä. Kunta pitää kuitenkin myönteisenä, että taksan tekstiosassa on selkeästi viitattu jätelain periaatteisiin, etusijajärjestykseen sekä maksuissa noudatettavaan kustannusvastaavuuteen.

Edellä esitetyin perustein kunta saattaa tämän lausunnon Forssan kaupungin jätelautakunnan tietoon ja toivoo, että lausunnossa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon jätetaksan jatkovalmistelussa.

Akaassa 1.12.2025

Jarmo Airaksinen
Tekninen johtaja